

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara szabályzata

a könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról

A kamara küldöttgyűlése elfogadta 2007. december 15-én.

Hatályba lépett 2008. január 1-jén.

Módosítva 2008. május 17-én, 2009. május 9-én, 2009. december 12-én, 2010. május 15-én, 2010. december 11-én, 2012. május 12-én és 2013. május 4-én.

(Aláhúzással jelölve a kamara 2013. május 4-i küldöttgyűlésén elfogadott módosítások)

A) Általános szabályok

A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvényben (a továbbiakban: Kkt.) foglaltak alapján a küldöttgyűlés szabályzatot alkot A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról (a továbbiakban: etikai szabályzat). Jelen szabályzat közreadásának célja az, hogy a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (a továbbiakban: kamara) tagjainak munkáját segítse a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységhez kapcsolódó magatartási szabályok betartásában, továbbá meghatározza az etikai normák megsértésével kapcsolatos eljárásokat.

1. A könyvvizsgáló munkája

A könyvvizsgáló munkáját

- az esküje,
- a Kkt.,
- a kamara alapszabálya,
- a kamara etikai szabályzatában előírtak,
- a kamara által a Kkt. 4. § (5) bekezdésének b) pontja alapján közreadott, a könyvvizsgálati, valamint az átvilágítási megbízásokra, a bizonyosságot nyújtó megbízásokra, a kapcsolódó szolgáltatásokra és a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok (a továbbiakban: standardok),
- a számviteli törvény (a továbbiakban: Szvt.), a gazdasági társaságokról szóló törvény (a továbbiakban: Gt.), a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.), az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény, valamint mindazok a jogszabályok, amelyek a könyvvizsgálóra, a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre vonatkozóan szabályokat írnak elő,
- a jogszabályokban és a kamara szabályzataiban nem rendezett kérdések tekintetében a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (a továbbiakban: IFAC) által kiadott Könyvvizsgálói Etikai Kódex¹,
- a kamara választott testületeinek határozatai és állásfoglalásai, valamint
- a tőle elvárható (megfelelő) szakmai és morális normák határozzák meg.

B) A könyvvizsgálói hivatás magatartási szabályai

1. Általános szabályok

1.1. A könyvvizsgáló független személy, akit jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységével kapcsolatban megbízza nem utasíthat és nem befolyásolhat. A foglalkoztató csak elvi, szakmai kérdésekben adhat eligazítást. A könyvvizsgáló köteles mindent megtenni a befolyásolási kísérletek elhárítása érdekében.

1.2. (1) A könyvvizsgáló nem végezhet olyan tevékenységet, amely veszélyezteti a független könyvvizsgálói vélemény kialakítását, a kötelezettségek betartását, korlátozná tárgyilagosságát, függetlenségét, befolyásolná szakmai meggyőződését.

(2) Ha a könyvvizsgáló a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység mellett egyéb szakmai szolgáltatásokat is nyújt az ügyfélnek, akkor ügyelnie kell arra, hogy az egyéb szakmai szolgáltatás során ne vegyen részt a vezetőség felelősségi körébe tartozó vezetői döntésekben.

(3)

(4) A könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek esetében a jogszabályok, az alapszabály, az etikai szabályzat és az IFAC könyvvizsgálói etikai kódexe alapján egyedileg kell mérlegelni, hogy a könyvvizsgáló és a könyvvizsgáló cég jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálattal melletti egyéb tevékenysége összeegyeztethető-e a könyvvizsgálattal.

1.3. A könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem vállalhat el olyan megbízást, amelyhez nem rendelkezik kellő ismeretekkel, gyakorlati tapasztalattal, vagy ha a kellő ismeretet, tapasztalatot szakértő bevonásával sem tudja pótolni.

¹ http://www.mkvk.hu/pages/kamaraiszervezet/files/etikai_kodex_hu.doc

1.4. A könyvvizsgáló legyen korrekt és segítőkész, tartsa be az általa végezhető tevékenységre vonatkozó jogszabályokat és a szerződéseiben rögzített kötelezettségeit.

1.5.

1.6. A könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég köteles az alapszabályban, a kamara egyéb önkormányzati szabályzatában vagy az elnökség által jóváhagyott határozatban előírt adatszolgáltatást az előírt határidőre, a valóságnak megfelelő és teljes körű adattartalommal teljesíteni.

1.7. A könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég köteles együttműködni és valós tartalmú, a körülményekre kiterjedő, kimerítő nyilatkozatot tenni a fegyelmi bizottság tényállás tisztázási eljárása során.

1.8. A könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég köteles együttműködni és segíteni a könyvvizsgálói munka minőség-ellenőrzését végző minőségellenőrök munkáját.

1.9. (1) Könyvvizsgáló cég esetében a függetlenségre vonatkozó rendelkezéseket a könyvvizsgáló cég nevében jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet végző összes kamarai tag könyvvizsgálóra alkalmazni kell. Bármely kamarai tag könyvvizsgáló függetlenségének veszélyeztetése egyben a könyvvizsgáló cég függetlensége veszélyeztetésének minősül.

(2) Könyvvizsgáló cég esetében a függetlenségre vonatkozó rendelkezéseket a könyvvizsgáló cég legfőbb szervének, legfőbb irányító (vezető) szervének és felügyelő testületének összes tagjára, valamint a vezető állású munkavállalóra is alkalmazni kell.

1.10. Az etikai szabályzat függetlenségi, vagy összeférhetlenségi előírásainak megsértésével jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre szóló megbízást nem lehet elfogadni. Ha a függő, vagy összeférhetlenségi helyzet beállta a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre szóló megbízást követően következik be, és a függetlenség vagy összeférhetlenség követelményének a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem tud, vagy nem akar eleget tenni, akkor 30 napon belül meg kell szüntetnie a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységre szóló megbízását, és ezen idő alatt sem adhat ki független könyvvizsgálói jelentést.

1.11. Ha a könyvvizsgáló a Kkt. 11. § (2) bekezdése alapján, az aktív kamarai tagsága mellett fenntartható jogviszonyban áll,

a) a jogviszony szerinti foglalkoztató többségi befolyással [Ptk. 685/B. §] rendelkező tagjának többségi befolyása alatt álló gazdálkodók, valamint

b) a foglalkoztató vezető állású alkalmazottai, felügyelő, vagy vezető testületének tagjai többségi befolyása alatt álló gazdálkodók, valamint

c) a foglalkoztatóval üzleti, vagy egyéb üzleti kapcsolatban álló gazdálkodók számára a könyvvizsgáló szakmai szolgáltatást nem nyújthat. Nem kell a korlátozást alkalmazni a foglalkoztató többségi befolyással rendelkező tagjának többségi befolyása alatt álló gazdálkodókra, ha a foglalkoztató többségi állami tulajdonban áll.

2. Függetlenség

2.1. (1) A könyvvizsgáló munkáját csak részrehajlás nélkül, tárgyilagosan végezheti. Kerülnie kell minden olyan helyzetet, amely alkalmas lehet függetlenségének veszélyeztetésére. A könyvvizsgáló jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenysége során nem kerülhet függő helyzetbe ügyfelével. A könyvvizsgálónak a függetlenség megőrzésének biztosítása érdekében a Kkt. 61-64. §-aiban meghatározott szabályokat különösen szem előtt kell tartania. A könyvvizsgáló tevékenysége során a függetlenségét fenyegető veszélyek [Kkt. 62. § (3) bek.] értelmezésekor, valamint e veszélyek elhárítása, vagy elfogadható szintre való csökkentése érdekében szükséges lépések [Kkt. 62. § (4) bek.] tekintetében – amennyiben az adott kérdést a jelen etikai szabályzat nem szabályozza – az IFAC Könyvvizsgálói Etikai Kódexe alapján köteles eljárni.

(2) A könyvvizsgáló jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenysége során függő helyzetben van, illetve függő helyzetbe kerül különösen, ha

a) -ő vagy közeli hozzátartozója üzleti tulajdoni részesedéssel (üzletrésszel, vagyoni betéttel, részvényvel, szövetkezeti tagsággal stb.) rendelkezik az ügyfele (megbízója) társaságában (kivéve a hozzátartozók esetében: ha a szavazatok aránya nem éri el a 10 százalékot). Ha az üzleti tulajdoni részesedés nem saját elhatározásából került a tulajdonába (például örökölte, ajándékba kapta), akkor legkésőbb 90 napon belül el kell idegenítenie, amennyiben a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet tovább kívánja végezni. Az üzleti tulajdoni részesedés időpontjától a könyvvizsgáló nem élhet szavazati jogával az érintett érdekeltségében;

b) -ő vagy közeli hozzátartozója tisztségviselő olyan társaságban (ideértve az alapítványt, illetve befektetési alapot is), amelynek pénzügyi érdekeltsége van a vizsgált társaságnál;

c) -olyan társaságban van érdekeltsége, befektetése, amelynek befektetése van másik társaságban, amelyben ügyfelének érdekeltsége van, vagy közös társasága van megbízójával (ügyféllel), ügyfele tisztségviselőjével (kivéve az olyan nyílt részvénytársaságokat, amelyekben az ügyféllel vagy annak tisztségviselőjével együtt sem érik el a szavazatok 10 százalékát);

d) ügyfelének (megbízójának) hitelezője vagy adósa – ide nem értve a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói, valamint más, a jogszabályok és az etikai szabályzat alapján nem összeférhetetlen megbízással kapcsolatos, az esedékességet követő 1 éven belüli követeléseket – vagy bármelyik fél kezese a másiknak.

2.2. A könyvvizsgálónak és közeli hozzátartozójának nem lehet tulajdoni részesedése vagy függetlenséget érintő egyéb érdekeltsége olyan társaságban vagy egyéb szervezetben, amely üzleti, egyéb üzleti kapcsolatban áll ügyfelével (ide nem értve a Kkt. 3. § (2) bekezdésének b) pontja alá tartozó tevékenységeket), vagy amelynél az ügyfél lát el jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

2.3. (1) Az ügyfél tulajdonosa, társtulajdonosa, igazgatóságának, felügyelő-bizottságának (ellenőrző bizottságának) tagja, ügyvezetője, a társaság képviselőjére jogosult tagja vagy alkalmazottja nem láthat el a Kkt. szerinti könyvvizsgálói feladatot az adott társaságnál és könyvvizsgálójánál. Ez a tilalom fennáll akkor is, ha a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló jelölt 3 éven belül a könyvvizsgált társaságnál az előbb felsoroltak közé tartozott.

(2) Nem végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet az, aki könyvvizsgálói megbízatását megelőzően három éven belül a könyvvizsgáló társaságban tulajdoni részesedéssel rendelkezett, vagy három éven belül a könyvvizsgáló társaság könyveinek vezetésében tevékenyen részt vett.

(3) Nem választható könyvvizsgálóvá 3 évig az, aki a könyvvizsgáló gazdálkodó szervezet ellenőrzésében, mint adóellenőr, mint számvevő, mint pénzügyőr, illetve mint felügyeleti szerv vagy hatóság munkatársa vett részt.

(4) Nem végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet a könyvvizsgáló annál a költségvetési szervnél (ideértve különösen az önkormányzatokat is), intézményeinél és társaságainál, ahol megelőzően három éven belül a költségvetési szerv alkalmazottja volt. Önkormányzati képviselő, bizottsági tag (együtt: tisztségviselő) nem láthat el könyvvizsgálói feladatot ugyanannál az önkormányzatnál, intézményénél, társaságánál, ahol önkormányzati tisztségviselő.

2.4. Amennyiben a könyvvizsgálat díját az ügyfél legfőbb döntéshozó testülete (közgyűlése, taggyűlése stb.), döntéshozója határozza meg, úgy a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég csak olyan könyvvizsgálói szerződést írhat alá, amely a jóváhagyott összegtől nem tér el. Tilos a szerződésben olyan feltételt elfogadni, amely a díjazást a könyvvizsgálói jelentés tartalmához köti. A szerződéses díjakon kívül a könyvvizsgáló ügyfelétől más – a szokásos mértékű ajándékot meghaladó értéket képviselő – juttatást nem fogadhat el.

2.5. A könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég az érintett ügyfél könyvvizsgálatára vonatkozó részfeladatok elvégzésével nem bízhatja meg és nem alkalmazhatja az ügyfelének könyvelésében tevékenyen közreműködő társaságot vagy személyt.

2.6. A kamarai tag könyvvizsgáló, annak közeli hozzátartozója, a könyvvizsgáló cég, valamint azon könyvvizsgálói hálózat más tagja, amelyhez a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég tartozik, és a megbízó között nem állhat fenn olyan közvetlen vagy közvetett vagyoni, pénzügyi, munkavégzésre irányuló, üzleti vagy egyéb kapcsolat (ideértve a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátásán túlmenően nyújtott szakmai és egyéb szolgáltatást is), amely a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég függetlenségét veszélyezteti.

2.7. Speciális törvényi előírás hiányában az évi 10 millió forint árbevételt elérő könyvvizsgáló, illetve könyvvizsgálói cég egy általa könyvvizsgált ügyféltől származó összes bevétele legfeljebb egy üzleti évben haladhatja meg összes árbevételének (mágnyszemélyek esetén: bevételének) 50 százalékát. A tevékenységüket kezdő, illetve a tevékenység szüneteltetését követően kezdő könyvvizsgáló, illetve könyvvizsgálói cég esetében ezt a követelményt csak a harmadik év után kell érvényesíteni. A közérdeklődésre számot tartó ügyfél esetén ez a szabály nem alkalmazható.

3. Összeférhetetlenség

3.1. A könyvvizsgáló nem vállalhat jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ott, ahol hozzátartozói, egyéb üzleti vagy érdekeltségi kapcsolata, munkaviszonya áll fenn. A könyvvizsgáló cég nem vállalhat jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ott, ahol egyéb üzleti vagy érdekeltségi kapcsolata van, illetve ahol a B.1.9. pontban megjelölt természetes személyek bármelyikének közeli hozzátartozói kapcsolata van az ügyfél vezető tisztségviselőivel (igazgatósági tagjával, ügyvezetőjével, felügyelőbizottsági tagjával, audit bizottsága tagjával, stb.), illetve vezető állású munkavállalóival, vagy tagjaival. Ennek esetei különösen a következők:

3.1.1. Összeférhetetlen a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel, ha ugyanazon ügyfélnél, ugyanazon időszakra a könyvelést, illetve a könyvek vezetésében való tevékeny részvételt a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló hozzátartozója, a könyvvizsgáló cég vagy az előbbieket közvetlen érdekeltségében álló vállalkozás, illetve azon könyvvizsgálói hálózat más tagja, amelyhez a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég tartozik, látja el.

3.1.2. Nem lehet egyéb üzleti kapcsolat – ide nem értve a Kkt. 3. § (2) bekezdésének a) és b) pontjába tartozó tevékenységeket – a könyvvizsgáló és/vagy a könyvvizsgáló cég, valamint az ügyfél (megbízó) és/vagy érdekeltségei között.

3.1.3. A konszolidációs körbe tartozó könyvvizsgáló céggel kapcsolatban álló, a B.1.9. pontban meghatározott természetes személy könyvvizsgáló nem végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet a saját konszolidációs körébe tartozó társaságoknál.

3.1.4. A könyvvizsgáló közeli hozzátartozója nem lehet adósa, hitelezője a könyvvizsgált társaságnak, illetve e társaság vezető tisztségviselőinek (igazgatósági tagjának, ügyvezetőjének, felügyelőbizottsági tagjának, audit bizottsága tagjának, stb.); az előbb említettek nem lehetnek kezesei sem egymásnak.

3.1.5. Az a könyvvizsgáló, illetve könyvvizsgáló cég, aki/amely társaság(ok) átalakuláskor, egyesüléskor, szétváláskor a vagyommérleg-tervezetet, a vagyonelemtár-tervezetet, illetve a társaság(ok) bejegyzése után a végleges átalakulási vagyommérleget, a vagyonelemtárt hitelesítette, az ezeket az időpontokat követő 3 üzleti évig nem lehet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet ellátó könyvvizsgálója az adott társaságnak.

3.1.6. Nem vállalhat jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég ugyanazon időszakra vonatkozóan az éves beszámoló hitelesítésére, ha már van a társaságnál érvényes szerződéssel rendelkező könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég.

3.1.7. A könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem láthat el könyvvizsgálói tevékenységet annál a könyvvizsgáló cégnél, amely nála lát el jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet. A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységi megbízás megszűnését követően a tilalom az utóljára könyvvizsgált évet követő 3 évig tart.

3.2. A könyvvizsgáló nem tölthet be felügyelő-bizottsági tisztséget (ellenőrző bizottsági, audit bizottsági tisztséget) ott, ahol az adott társaság könyvvizsgálójával, illetve a vezető tisztségviselővel közeli hozzátartozói kapcsolatban áll, vagy vele azonos könyvvizsgáló cégben lévő könyvvizsgáló látja el a könyvvizsgálói feladatokat. Vezető tisztségviselői megbízás elvállalásánál az e pontban szabályozott összeférhetetlenségi okok akkor is megfelelően irányadók, ha a tisztség egyébként a Kkt. szabályai szerint a könyvvizsgáló által betölthető lenne.

3.3. A könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég nem végezhet jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet olyan társaságban, ahol a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég bármely tagja, alkalmazottja vagy bármilyen módon foglalkoztattja – ideértve ezek közeli hozzátartozóit is – a vizsgálandó társaságnál a rá vonatkozó szabályok szerint vezető tisztségviselőnek (igazgató, ügyvezető, felügyelőbizottsági tag, audit bizottsági tag, stb.) minősül.

4. Hirdetés, ajánlattétel

4.1. A hirdetés és ajánlattétel megengedett. Hirdetés a megbízás megszerzése érdekében a könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég által kínált szolgáltatásokra vonatkozó, illetve a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég nevének, tevékenységének népszerűsítését szolgáló tárgyszerű, tárgyilagos, mások szolgáltatásait még átételesen sem minősítő, írásos, képi vagy egymástól független

személyek előtt szóban elhangzó közlés. Ajánlattétel az ügyfél megkeresése abból a célból, hogy a könyvvizsgálói és/vagy az egyéb szakmai szolgáltatásokat felajánlják, illetve válaszadás az ügyfél ajánlati felhívására.

4.2. A könyvvizsgáló és a könyvvizsgáló cég hirdetésére, ajánlattételére a gazdasági reklámtevékenységről szóló törvény és a vonatkozó egyéb jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni. Mindezekon felül

a) tartózkodni kell a könyvvizsgálói szolgáltatás gyorsaságának, szakmai minőségének megalapozatlan feldicsérésétől;

b) tilos összeköttetésre hivatkozni, illetve a kedvező eredményre vonatkozóan bármilyen más módon túlzott vagy indokolatlan várakozást ébreszteni;

c) a hirdetés és ajánlattétel csak abban az esetben tartalmazhat összehasonlítást más könyvvizsgálókkal, könyvvizsgáló cégekkel, amennyiben az nem megtévesztő és nem sérti a versenytárs jó hírnevét;

d) díjazásra vonatkozó információ hirdetésben közzé tehető, így különösen az óradíjakkal vagy napidíjakkal kapcsolatosan, feltéve, hogy az valós információkat tartalmaz és nem félrevezető, megtévesztő.

4.3. Rendezvényeken, konferenciákon a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég hirdethet, és ennek keretében beszámolhat munkája során szerzett tapasztalatairól, egyes szakmai kérdésekben ismertetheti véleményét, de ennek során tartózkodnia kell a saját maga és társasága olyan reklámozásától, feldicsérésétől, amely más azonos vagy hasonló szolgáltatót ezáltal felismerhetővé tesz.

5. Az ügyféllel szembeni magatartás

5.1. A könyvvizsgálónak a szakmai szolgáltatás során hivatásához méltó, határozott, nyílt és egyenes magatartást kell tanúsítania.

5.2. A könyvvizsgálónak munkavégzése során – a standardok ismeretén túl – olyan szakmai felkészültséggel kell rendelkeznie, amely elegendő a vizsgálandó társaság alapos megismeréséhez és a kockázati tényezők felméréséhez.

5.3. Az ügyféllel való kapcsolat során – véleményeltérés esetén – a szóbeli tájékoztatás mellett, a tájékoztatást írásbeli közlés formájában is meg kell erősíteni.

5.4. A könyvvizsgálónak, a könyvvizsgáló cégnek az ügyfelével írásban szerződést kell kötnie, és az abban foglaltakat maradéktalanul teljesítenie kell. Nem fogadhat el az (egyszerűsített) éves beszámoló könyvvizsgálataira olyan megbízást, melynek időtartama rövidebb, mint az öt megválasztó taggyűléstől (közgyűléstől) az üzleti év számviteli törvény szerinti beszámolóját elfogadó taggyűlésig (közgyűlésig) terjedő azon időszak, amelynek a felülvizsgálataira megválasztották. A könyvvizsgálónak akadályoztatása esetén az ügyfelet tájékoztatnia kell a Kkt. 47. §-a szabályai szerint, és a változást – szükség szerint szerződés-módosítással – rendeznie kell.

5.5. Akkor is a könyvvizsgáló a felelős szakmailag a könyvvizsgálattért, ha annak elvégzéséhez más könyvvizsgálót vagy könyvvizsgáló jelöltet, más szakma szakértőjét vagy bárki mást vesz igénybe.

6. Titoktartás

6.1. (1) A könyvvizsgáló, illetve a könyvvizsgáló cég a vizsgálat során tudomására jutott információt köteles bizalmasan kezelni a Kkt. 66. és 67. §-ai szerint.

(2) Titoktartási kötelezettség terheli a könyvvizsgálót attól kezdve, hogy a titkot képező tényt vagy adatot a megbízás számdékával tudomására hozzák, függetlenül attól, hogy a megbízás megvalósul-e.

6.2. (1) A titoktartási kötelezettség kiterjed minden olyan ismeretanyagra, amely a könyvvizsgálónak jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenysége, illetve hivatása gyakorlása során tudomására jutott.

(2) A titoktartási kötelezettség a könyvvizsgáló és az ügyfél közötti kapcsolat megszűnését követően is időbeli korlátozás nélkül fennmarad.

6.3. Titoktartási kötelezettség terheli a könyvvizsgálón kívül a könyvvizsgálóban résztvevőket és a könyvvizsgáló cég alkalmazottait is, akik a könyvvizsgálói titoknak minősülő tényről tudomást szereztek. A könyvvizsgálói titkot a titoktartásra kötelezett személy köteles mindenkivel szemben megőrizni.

6.4. A titoktartási kötelezettség azt is jelenti, hogy a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég a szakmai szolgáltatás során tudomására jutott információkat saját vagy harmadik fél előnyére nem használhatja fel, és a felhasználás látszatát is kerülnie kell.

6.5. (1) A könyvvizsgálói titoktartási kötelezettség alól – eltérő törvényi rendelkezés hiányában – csak az ügyfél, és csak írásban adhat felmentést. Ettől a könyvvizsgáló sem polgári, sem közigazgatási, sem büntető ügyben nem tekinthet el.

(2) Nem jelenti a titoktartási kötelezettség megszegését a kamara által működtetett minőségbiztosítási rendszer keretei között, valamint a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény alapján indított ellenőrzés, illetve a kamara fegyelmi bizottsága által lefolytatott fegyelmi eljárás során, továbbá a közfelügyeleti hatáskörben kért, a minőség-ellenőrzéshez, az ellenőrzéshez, a fegyelmi eljárás lefolytatásához, a közfelügyeleti hatáskör gyakorlásához szükséges és arányos adatszolgáltatás teljesítése, a könyvvizsgálói munkaanyagoknak a minőség-ellenőrzéssel, illetve a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényből adódó feladatok végrehajtásának ellenőrzésével megbízott, a fegyelmi eljárásban résztvevők, a közfelügyeleti hatáskörben eljárók rendelkezésére bocsátása. E tekintetben a minőség-ellenőrzéssel, illetve a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényből adódó feladatok végrehajtásának ellenőrzésével megbízott, a fegyelmi eljárásban részt vevő, a közfelügyeleti hatáskört gyakorló személyeket a kamarai tag könyvvizsgálóval, a könyvvizsgáló céggel azonos titoktartási kötelezettség terheli. [Kkt. 67. § (1)]

(3) Nem jelenti a titoktartási kötelezettség megszegését, ha az a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, akinek/amelynek a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására irányuló megbízása megszűnik, erre figyelemmel a könyvvizsgálói tevékenység megfelelő ellátásához szükséges és arányos adatszolgáltatást teljesít annak a kamarai tag könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek, akinek/amelynek a megbízó a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására megbízást kíván adni vagy adott. [Kkt. 67. § (2)]

6.6. A könyvvizsgáló köteles tiszteletben tartani a másik könyvvizsgálót terhelő titoktartási kötelezettséget, jogellenesen nem szerezheti meg az információkat, és azt semmilyen célból nem használhatja fel.

6.7. A könyvvizsgáló a titok alá eső információt továbbadhatja, ha a megbízó az információ továbbadásához írásban hozzájárult. A hozzájárulás megszerzésekor figyelemmel kell lenni a harmadik fél érdekeire is.

7. Együtműködés a könyvvizsgálók között

Általános követelmény, hogy a könyvvizsgálók egymással szemben korrekt, kollegiális kapcsolatot tanúsítsanak.

7.1. Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység során kapcsolatba került könyvvizsgálóknak készséggel kell egymás szakmai munkáját támogatniuk és a szükséges felvilágosítást megadniuk. Alapos ok nélkül nem lehet a kért felvilágosítást vagy véleményt megtagadni. A könyvvizsgáló nem adhat félrevezető információt. Az egymás közötti szakmai tapasztalatcsere keretében is kötelező a titoktartás.

7.2. Megbízások megszerzése érdekében a könyvvizsgáló nem alkalmazhat meg nem engedhető módszert. Ilyen lehet többek között az, ha a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég ugyanarra a munkára jelentkező (pályázó) könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget kedvezőtlen színben tünteti fel.

7.3. Minden olyan esetben, amikor egy másik könyvvizsgálót, illetve könyvvizsgáló céget bíznak meg vagy választanak meg, a könyvvizsgálónak javasolt az előző könyvvizsgálónál tájékozódni és megismerkedni a vizsgálandó cégre vonatkozó információkkal. Az információkérés előtt az újonnan felkért, illetve megválasztott könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek meg kell kísérelnie felderíteni annak okát, hogy miért kíván a megbízó más könyvvizsgálót megbízni. Ilyen esetben az előző könyvvizsgáló köteles együtműködni az új könyvvizsgálóval.

7.4. Nem megengedett, hogy a könyvvizsgáló cégnél betöltött munkaviszonyának, tagsági viszonyának vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyának megszűnése után 2 évig a korábbi munkaadója, megbízója, társasága ügyfelével a könyvvizsgáló vagy a közreműködésével tevékenykedő könyvvizsgáló cég könyvvizsgálói szerződést kössön, amennyiben a korábbi munkaadója, megbízója, társasága és ügyfele közötti könyvvizsgálói szerződés még fennáll, vagy azt a korábbi munkaadójának, megbízójának, társaságának az ügyfele mondta fel. Ez alól kivétel, ha a volt munkáltatója, megbízója, társasága erre írásban engedélyt ad.

7.5. A konszolidált éves beszámoló könyvvizsgálatakor, ha a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet nem ugyanaz a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég végzi (például mást bíztak meg az anyavállalat és mást a leányvállalat könyvvizsgálóival), akkor a könyvvizsgálók közötti kapcsolatot célszerű írásban rögzíteni. Ennek kezdeményezése a megbízónál az anyavállalat könyvvizsgálójának a feladata, amit dokumentálni kell.

7.6. A könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég nem köthet sem szóban, sem írásban olyan szerződést, amelyben kiköti, hogy az ügyfél többségi befolyása alatt álló vállalkozások könyvvizsgálatát az ügyfél biztosítsa számára.

C) A fegyelmi eljárás szabályai

1. A fegyelmi szabályok alanyai

(1) A fegyelmi szabályokat a kamarai tag könyvvizsgálókra, valamint a könyvvizsgáló cégekre kell alkalmazni. A jelen szabályzat B) részében foglalt magatartási szabályok – amennyiben az adott rendelkezésből jellegénél fogva más nem következik – a könyvvizsgáló cégekre is megfelelően irányadók.

(2) A könyvvizsgálóra, könyvvizsgáló cégére vonatkozó fegyelmi szabályokat a jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálóra, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodóra (Kkt. 68-78. §) értelemszerűen alkalmazni kell akkor is, ha az adott szabály csak a könyvvizsgálót, könyvvizsgáló céget említi.

2. Fegyelmi vétség

2.1. Fegyelmi vétséget követ el az a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég, aki/amely

- a szakmai szolgáltatás nyújtásával összefüggő kötelezettségeit gondatlanságból vagy szándékosan megszegi, vagy
- gondatlanságból vagy szándékosan a Kkt., a kamara alapszabályának vagy etikai szabályzatának előírásaival ellentétes magatartást tanúsít, (ideértve azt az esetet is, ha minőségellenőrként, az e tevékenységével összefüggő titoktartási vagy összeférhetlenségi szabályokat megsérti), vagy
- c) a szakmai szolgáltatást gondatlanságból, szakmai hiányosságok miatt vagy szándékosan nem a jogszabályoknak és a standardoknak megfelelően nyújtja, vagy
- d) a minőség-ellenőrzés során, a Kkt. 171. §-a szerint hozott jogerős határozatban foglalt kötelezettségeket nem teljesíti, vagy
- e) tevékenységére, megválasztására vonatkozó valamely törvény összeférhetlenségi szabályait megszegi.

2.2. A fentiek alkalmazásában fegyelmi vétségnek minősül különösen

- a kamara javára teljesítendő fizetési kötelezettségek teljesítésének elmulasztása,
- a szakmai továbbképzési rendszerben való kötelező részvétel elmulasztása,
- az előírt kamarai adatszolgáltatások elmulasztása, illetve valótlan tartalmú, vagy hiányos adatszolgáltatás teljesítése
- az előírt könyvvizsgálói felelősségbiztosítás megkötésének, hatályban tartásának elmulasztása,
- a jogszabályokban foglalt sajátos kötelezettségek megszegése a Kkt. 49. §-a szerinti minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég esetében,
- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló jogszabályoknak megfelelő szabályzatot nem készíti el, és a megadott határidőre nem küldi el jóváhagyásra,
- g) az előzőekben részletezettekben túl jogszabályokban, vagy a kamara szabályzataiban a kamarai tagsági jogviszonyra előírt kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlanságból megszegi,
- h) a jogszabályokban, vagy a kamara szabályzataiban nem rendezett kérdések tekintetében az IFAC Könyvvizsgálói Etikai Kódexének előírásait megszegi,
- i) ha a kamarai tagfelvételi feltételeket, vagy személyes adatait érintő változásokat 15 napon belül nem jelenti be [Kkt. 22. § b) pont].

3. Alkalmazható fegyelmi büntetések

Az alkalmazható fegyelmi büntetések:

- a) írásbeli megrovás,
- b) pénzbírság (összege a kamarai tag könyvvizsgáló esetén a büntetés kiszabásának évében esedékes éves kamarai alaptagdíj húszszorosáig, könyvvizsgáló cég esetén a büntetés kiszabásának évében esedékes éves hozzájárulási díj összegéig terjedhet),
- c) a Kkt. 49. § szerinti minősítés megvonása,
- d) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység szüneteltetésének meghatározott időre történő elrendelése (a szüneteltetés legrövidebb időtartama tizenkét hónap)
- e) kizárás a kamarából, a könyvvizsgáló cég engedélyének visszavonása (törlés elrendelése a harmadik országbeli könyvvizsgálók, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodók jegyzékéből) (továbbiakban együtt: kizárás).

4. Fegyelmi büntetések kiszabásának szempontjai

(1) A fegyelmi büntetés kiszabásánál figyelembe kell venni az enyhítő és a súlyosbító körülményeket, így különösen a kötelességszegés súlyát és ismételtségét, a szándékosság, illetve a gondatlanság fokát, valamint az okozott kárt. Mérlegelni kell, hogy az elkövetett vétség közvetlenül vagy közvetett módon és milyen mértékben sértette a kamara, illetve a hivatás jó hírét és társadalmi elismertségét.

(2) A fegyelmi eljárást meg kell szüntetni, ha fegyelmi vétség elkövetése nem állapítható meg, vagy az nem büntethető. A fegyelmi bizottság írásbeli figyelmeztetéssel a fegyelmi eljárást megszüntetheti, ha az ügy összes körülményére tekintettel úgy ítéli meg, hogy a fegyelmi vétség miatt az alkalmazható legenyhébb büntetés is szükségtelen. Fegyelmi büntetés és írásbeli figyelmeztetés – a Kkt. 176/A. §-ban foglalt eljárás kivételével – csak fegyelmi tárgyaláson szabható ki.

(3) A fegyelmi felelősséget a fegyelmi vétség elkövetésének időpontjában hatályban lévő jogszabályok, kamarai szabályzatok és egyéb kamarai határozatok, állásfoglalások alapján kell elbírálni. Ha az elbíráláskor hatályban lévő szabályok enyhébb elbírálat tesznek lehetővé, akkor azokat kell alkalmazni.

5. A fegyelmi büntetések időbeli hatálya

A fegyelmi büntetéshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények a Kkt., illetve a kamara önkormányzati szabályzatainak eltérő rendelkezése hiányában a határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 év időtartamig hatályosak. A fegyelmi bizottság a fegyelmi büntetéshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól kérelemre a könyvvizsgálót (könyvvizsgáló céget) a büntetés kiszabásakor, vagy később hozott határozatában mentesítheti, illetve azok hatályát rövidebb időtartamban állapíthatja meg.²

6. Általános eljárási szabályok

(1) A kamara fegyelmi jogkörét a fegyelmi eljárás megindításakor a kamarai tag könyvvizsgálókkal és könyvvizsgáló cégekkel, valamint a jegyzékbe vett harmadik országbeli könyvvizsgálókkal, harmadik országbeli könyvvizsgáló gazdálkodókkal szemben gyakorolja.

(2) Fegyelmi eljárást bárki kezdeményezhet. A kamara tisztségviselőinek, a kamara és a területi szervezetek elnöksége tagjainak, a kamarai bizottságok tagjainak kötelességük fegyelmi eljárást kezdeményezni, ha a tisztségükből adódó tevékenységük során tudomásukra jutottak alapján a fegyelmi szabályok megsértését vélelmezik.

(3) A fegyelmi eljárásban hivatalból részt vevők is titoktartásra kötelezettek. A titoktartás megsértése esetén a rájuk vonatkozó jogszabályok szerint felelnek.

(4) A fegyelmi eljárást kizárólag a kezdeményezőnek a valós nevével és címével ellátott, aláírt bejelentése, a kamara választott testületeinek határozata, továbbá az alapszabály szerint létrehozott bizottságainak határozata, valamint a fegyelmi bizottságnak a fegyelmi szabályok megtartásának ellenőrzése során tudomására jutott információk alapján hozott határozata alapján javasolhatja a fegyelmi megbízott. A Kkt. 49. § szerinti minősítéssel rendelkező kamarai tag könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég által a jogszabályokban foglalt sajátos kötelezettségek megszegése esetében az érintett állami szerv is felkérheti a fegyelmi megbízottat fegyelmi eljárás kezdeményezésére.

(5) A fegyelmi megbízott javaslatára a fegyelmi eljárást a kamara elnöke írásban rendeli el.

(6)

(7) Amennyiben a fegyelmi eljárás kezdeményezésére az érintett állami szerv felkérése alapján kerül sor, a kamara elnöke a fegyelmi eljárást elrendelő, vagy megindítását elutasító határozatot az érintett állami szerv részére megküldi.

(8) A fegyelmi eljárást – a fegyelmi megbízott közreműködésével – a fegyelmi bizottság folytatja le. A fegyelmi eljárás során a fegyelmi bizottságnak meg kell vizsgálnia és tisztáznia kell a tényállás megállapításához szükséges tényeket, körülményeket. A fegyelmi tárgyaláson az érintett kamarai tag könyvvizsgálón, könyvvizsgáló cégen kívül annak meghatalmazással igazolt jogi képviselője is részt vehet. Az eljárás alá vont jogi képviselőként ügyvéd és ügyvédi iroda, illetve – könyvvizsgáló cég esetén – jogtanácsos járhat el.

(9) A fegyelmi eljárás alá vont és jogi képviselője a kamara hivatalos helyiségében az ügygel kapcsolatos iratokba bármikor betekinthez, és azokról kérésére – költségtérítéssel – másolatot kaphat. Nem lehet betekinteni a tanácskozásról és a szavazásról készített jegyzőkönyvbe, a határozatok tervezetbe és azokba az iratokba, amelyek államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmaznak.

(10) A fegyelmi eljárás alá vont személy vagy cég az eljárás során a bizonyítékokat megismerheti, az eljárásra, valamint a bizonyítékokra nyilatkozatot tehet, az eljárási cselekményeken részt vehet, a fegyelmi eljárásban eljáró személyekkel szemben kifogást terjeszthet elő, az eljárás résztvevőire kérdést intézhet, bizonyítási indítványt terjeszthet elő.

(11) A fegyelmi eljárás alá vont a védekezését írásban legkésőbb a fegyelmi tárgyalást megelőző 8. napon, szóban pedig a fegyelmi tárgyaláson terjesztheti elő.

(12) A büntetőeljárás alatt indult fegyelmi eljárást – az ítélet jogerőre emelkedéséig – a fegyelmi bizottság felfüggesztheti.

² A mentesítés időpontját a Kkt. 33. § (1) bekezdés 1) pontja és 44. § (1) bekezdés 1) pontja alapján a fegyelmi büntetéshez kapcsolódóan kell nyilvántartani.

(13) A fegyelmi eljárás tárgyalásai nem nyilvánosak, azon a fegyelmi eljárásra jogosult testület tagjainak, a fegyelmi megbízottnak, a jegyzőkönyvvezetőnek a kivételével csak az eljárás alá vont tag, illetve meghatalmazással igazolt jogi képviselője, valamint az vehet részt, akinek a részvétele az eljáró bizottság szerint az eljárás egyes szakaszaiban – a szükséges időtartamig – szükséges.

(14) A napokban megállapított határidőbe a közlés, illetve a kézbesítés napja (a kezdőnap) nem számít bele. Ha a határidő utolsó napja jogszabály szerinti munkaszüneti nap vagy olyan nap, amikor a kamaránál a munka szünetel, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le. A postán küldött beadvány előterjesztési ideje a postára adás napja. A határidő elmulasztásának következményeit nem lehet alkalmazni, ha a beadványt legkésőbb a határidő utolsó napján ajánlott küldeményként postára adták.

(15) Ha az eljárás alá vont könyvvizsgáló vagy jogi képviselője vagy a fegyelmi megbízott önhibáján kívül a határidőt elmulasztotta, vagy a határnapon nem jelent meg a fegyelmi vétség elbírálására jogosult testületnél, igazolási kérelmet terjeszthet elő, amelyet a testület elbírál. Az igazolási kérelmet az elmulasztott határidő utolsó napjától számított 8 naptári napon belül lehet előterjeszteni. Ha a határidő a mulasztó félnek vagy a jogi képviselőnek később jutott a tudomására vagy az akadály később szűnt meg, a határidő a tudomásra jutástól, illetve az akadály megszűnésétől kezdődik. A határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egyidejűleg pótolni kell az elmulasztott cselekményt. Ha a bizottság az igazolási kérelemnek helyt ad, az eljárást folytatja és – az eljárás eredményétől függően – korábbi határozatának hatályát fenntartja, módosítja, vagy visszavonja. Az igazolási kérelmet elutasító határozat ellen fellebbezni csak akkor lehet, ha a kérelem a fellebbezési határidő elmulasztásának igazolására irányul.

(16) A fegyelmi bizottság működésével kapcsolatos ügyintézői és ügyviteli feladatokat (adatgyűjtés, adatszolgáltatás, bizottsági ülések jegyzőkönyveinek vezetése, határozatok szövegezése, levelezések lebonyolítása, állásfoglalások közzététele, stb.) a kamara alapszabályának 324/b. pontja szerint a főtitkári hivatal látja el.

(17) A fegyelmi eljárással összefüggésben postai úton megküldött határozatot a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. Ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át (az a kamarához „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza), az iratot – az ellenkező bizonyításáig – a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni. Az előzőek szerinti kézbesítési vélelem megdöntése iránt a címzett a kézbesítési vélelem beálltáról való tudomásszerzésétől számított tizenöt napon belül kérelmet terjeszthet elő a határozatot meghozó fegyelmi testületnél. A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem akkor terjeszthető elő, ha a kézbesítés nem szabályszerűen történt, illetve amennyiben a címzett önhibáján kívüli okból nem vehette át a határozatot. A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy az önhiba hiányát valószínűsítik. A kérelem benyújtásának a kézbesítési vélelem beállta napjától számított hat hónap elteltével nincs helye. E határidő elmulasztása miatt igazolással élni nem lehet.

7. A fegyelmi jogkört gyakorlók

(1) Első fokon: a kamara fegyelmi bizottsága.

(2) Másodfokon: a kamara elnöksége.

(3) Az első fokon eljáró fegyelmi bizottság tagjait, illetve a másodfokon eljáró elnökség tagjait a kamara küldöttgyűlése választja meg 4 éves időtartamra.

(4) Nem járhat el fegyelmi ügyben az (eljárási kizárási ok),

a) aki az eljárás alá vont tag közeli hozzátartozója,

b) aki az eljárás alá vont könyvvizsgáló cég tevékenységében részt vesz,

c) aki az eljárást kezdeményezte – ide nem értve, ha az eljárást a fegyelmi megbízott, vagy a fegyelmi bizottság kezdeményezte,

d) aki az eljárásban tanú, szakértő vagy ilyenként meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat,

e) akitől az ügy elfogulatlan elbírálása egyéb okból nem várható,

f) aki az elsőfokú eljárásban, a határozathozatalban részt vett, ide nem értve, ha az eljárásra azért kerül sor, mert a fegyelmi bizottságot a másodfokú határozat új eljárásra utasította.

(5)

(6) Az eljárási kizárási okot az érintettek az eljárás megindulásakor kötelesek az első fokú eljárásban a fegyelmi bizottság elnökének, a másodfokú eljárásban a kamara elnökségének bejelenteni. Az eljárási kizárási okokra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a fegyelmi megbízottra is.

(7) Az eljárás alá vont könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég a fegyelmi bizottság egyes tagjai, a kamara elnökségének egyes tagjai, illetve a fegyelmi megbízott ellen elfogultsági kifogást terjeszthet elő. Az elfogultsággal érintett személy meghallgatása után a fegyelmi bizottság, illetve a kamara elnöksége határozatot hoz arról, hogy helyt ad-e az eljárásból való kizárásnak. Az eljárás alá vont az elfogultsági határozathozatalban nem vehet részt.

(8) Ha a fegyelmi bizottság, illetve az elnökség az elfogultsági kizárásnak helyt ad, akkor az érintett a fegyelmi eljárásban nem vehet részt.

(9) A fegyelmi megbízott kizárása esetén az eljáró fegyelmi megbízottat a kamara elnöksége jelöli ki az elnökség tagjai közül. A kamara elnökének jogkörét – elfogultsági kizárása esetén – a kamara elnöksége által erre kijelölt alelnök gyakorolja a fegyelmi eljárásban.

8. Az elsőfokú eljárás

(1) A fegyelmi megbízott javaslatára a fegyelmi eljárást – a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég haladéktalan értesítésével – a kamara elnöke írásban rendeli el, az eljárást elrendelő határozat megküldésével, valamint a fegyelmi vétségnek és bizonyítékaiknak, továbbá – a Kkt. 176/A. §-ban foglalt eljárás kivételével – a fegyelmi tárgyalás helyének és időpontjának közlésével. A fegyelmi tárgyalás helyét és időpontját a kamara elnöke a fegyelmi bizottság elnökével előzetesen egyeztetni. A fegyelmi tárgyalás időpontját úgy kell kitűzni, hogy annak időpontja és az eljárás alá vont könyvvizsgálónak megküldött értesítés kézhezvétele között legalább 10 nap legyen.

(2) Az értesítésben az eljárás alá vont kamarai tagot, könyvvizsgáló céget – a Kkt. 176/A. §-ban foglalt eljárás kivételével – tájékoztatni kell arról, hogy

- a) védekezését a tárgyalást megelőzően legkésőbb 8 nappal írásban, szóban legkésőbb a tárgyaláson előterjesztheti;
- b) ha alapos ok nélkül az eljárásban nem vesz részt, ezzel lemond a védekezés ezen formájáról, de az eljárást nem akadályozza, a fegyelmi bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt;
- c) amennyiben a tárgyaláson szabályszerű értesítés ellenére nem jelenik meg (nem képviselteti magát), a tárgyalást a távollétében is meg lehet tartani.

(3) A Kkt. 174. § (2) bekezdésének a) pontjában foglalt fegyelmi vétség elkövetése esetén elrendelt fegyelmi eljárás során a fegyelmi eljárás alá vont az eljárást elrendelő határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül írásban védekezést terjeszthet elő, illetve tárgyalás tartását kérheti. Amennyiben az eljárás alá vont tárgyalás tartása iránti kérelmet nem terjeszt elő, a fegyelmi bizottság a határozatát a rendelkezésre álló iratok alapján bizottsági ülésen, tárgyaláson kívül is meghozhatja. Az eljárás alá vontat a fegyelmi eljárás elrendeléséről szóló értesítésben minderről tájékoztatni kell.

(4) A kamara elnöke az eljáráshoz szükséges iratokat – a fegyelmi megbízott révén – megküldi a fegyelmi bizottság elnökének. A fegyelmi bizottság elnöke kijelöli az ügy előadóját, beidézi a tanúkat, és – szükség esetén szakértőket, vagy rendkívüli minőségellenőrzést is igénybe véve – további bizonyítást rendelhet el.

(5) Az eljárás alá vontnak a fegyelmi eljárás elrendelésével együtt a fegyelmi megbízott összefoglaló jelentését is meg kell küldeni.

(6) A tárgyalást a fegyelmi bizottság elnöke vezeti, gondoskodik a tárgyalás rendjének fenntartásáról, elrendeli a meghallgatásokat és kihirdeti a határozatokat. A fegyelmi megbízott köteles részt venni a fegyelmi tárgyaláson.

(7) A fegyelmi ügy tárgyalásakor jegyzőkönyvvezetőt kell alkalmazni, aki az általa vezetett jegyzőkönyvet 8 napon belül elkészíti, és aláírásával látja el. A jegyzőkönyvet a fegyelmi bizottság elnöke és a fegyelmi bizottság által megválasztott tag(ok) hitelesíti(k). A fegyelmi bizottság elnöke jogosult a jegyzőkönyvvezető helyett hangfelvétel készítését elrendelni, ebben az esetben a kamara ezzel megbízott alkalmazottja a hangfelvétel alapján készíti el a jegyzőkönyvet.

(8) A tárgyalás megnyitása után az ügy előadója ismerteti a fegyelmi eljárás elrendeléséről szóló elnöki döntést és a fegyelmi megbízott összefoglaló jelentését, valamint az ügy iratait. A fegyelmi bizottság meghallgatja az eljárás alá vont könyvvizsgálót, szükség esetén az eljárás kezdeményezőjét, a tanúkat és a szakértőket.

(9) Ha fegyelmi bizottság a bizonyítási indítványokat elutasítja, akkor azt a fegyelmi eljárásról hozott határozatában indokolni köteles.

(10) A bizonyítási eljárás befejezése után a fegyelmi bizottság zárt ülésen szavazással dönt először arról, történt-e fegyelmi vétség. Amennyiben fegyelmi vétség történt, akkor a fegyelmi megbízott előterjeszti indítványát a fegyelmi büntetésre. Ezt követően a fegyelmi bizottság szavazással dönt az indítványról. Ha a fegyelmi bizottság a fegyelmi megbízott által javasolt fegyelmi büntetést elveti, akkor az ügy előadója javasol fegyelmi büntetést, és a fegyelmi bizottság erről is szavaz.

(11) Ha a bizottság a megkezdett fegyelmi tárgyaláson az eljárást elsőfokú határozattal nem zárja le, akkor a tárgyalást elhalasztja, és a folytatásra új időpontot tűz ki.

(12)

(13)

(14)

9. Fegyelmi határozatok

(1) A fegyelmi bizottság a tényállást az általa vizsgált és lefolytatott bizonyítási eljárás során felvett bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg. Határozatát minden befolyástól mentesen, a bizonyítékok szabad mérlegelése alapján zárt ülésen, tanácskozás után, szótöbbséggel hozza meg. A javasolt fegyelmi büntetésről elsőként az ügy előadója szavaz, utolsóként a fegyelmi bizottság elnöke.

(2) A határozatot – rövid indoklással – szóban azonnal ki kell hirdetni. Az indoklással ellátott, írásba foglalt határozatot 22 munkanapon belül kézbesíteni kell az eljárás alá vontnak és jogi képviselőjének.

(3) Az érintett állami szerv kezdeményezése alapján elrendelt fegyelmi eljárás lezáró jogerős fegyelmi határozatot tájékoztatásul kézbesíteni kell az érintett állami szerv részére is. A Kkt. 177. § (1) bekezdés c)-e) pontjaiban foglalt fegyelmi büntetés kiszabása esetén az erről szóló jogerős határozat megküldésével tájékoztatni kell a felvételi bizottságot is.

(4) Az írásba foglalt határozat rendelkező részből és részletes indoklásból áll. A rendelkező résznek tartalmaznia kell az eljárás alá vont könyvvizsgáló személyi adatait és tagsági igazolványának számát, könyvvizsgáló cég esetén annak címét és kamarai nyilvántartási számát, a kiszabott fegyelmi büntetést, továbbá tájékoztatást arról, hogy a határozat ellen van-e helye fellebbezésnek, azt ki, milyen határidőn belül, hol és kinek címezve terjesztheti elő. A határozat részletes indoklásának tartalmaznia kell a tényállást, az abból levont ténybeli és jogi következtetést, a bizonyítékokat, valamint a fegyelmi eljárás költségeinek számítását.

10. Fellebbezés és másodfokú eljárás

(1) Az első fokon hozott határozat ellen a kézbesítéstől számított 22 munkanapon belül a fegyelmi megbízott, az eljárás alá vont vagy jogi képviselője írásban halasztó hatályú fellebbezést terjeszthet elő. A fellebbezést az elnökséghez címezve az első fokon eljáró fegyelmi bizottságnál kell benyújtani.

(2) A fegyelmi bizottság a hozzá benyújtott fellebbezésre vonatkozóan megvizsgálja, hogy azt határidőben és arra jogosultak nyújtották-e be.

(3) Másodfokú elbírálásra a fellebbezést és az ügyben keletkezett iratokat a fegyelmi bizottság elnöke terjeszti fel a kamara elnökségéhez.

(4) Ha a fegyelmi bizottság azt állapítja meg, hogy a fellebbezés elkésett, akkor a benyújtott fellebbezést elutasítja. Az erről szóló határozatát a fellebbezésre jogosultaknak megküldi. Az így elutasított fellebbezés esetén igazolási kérelemnek van helye. Az igazolási kérelmet a fegyelmi bizottsághoz kell benyújtani, amely azt elbírálja.

(5)

(6) A fellebbezést az elnökség a rendelkezésre álló iratok alapján, az eljárás alá vont kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég (azok jogi képviselője) és a fegyelmi megbízott meghallgatásával bírálja el, a fellebbezés benyújtását követő 45 munkanapon belül.

(7) A kamara elnöke meghatározza a fellebbezés tárgyalásának időpontját, és az elnökség tagjai közül kijelöli az ügy előadóját. A tárgyalás időpontjáról szóló értesítést – ha a fellebbezést a fegyelmi megbízott nyújtotta be, akkor a fellebbezést is – az eljárás alá vontnak és jogi képviselőjének tértivevényes küldeményként kézbesíteni kell, úgy hogy az eljárás alá vont a tárgyalás időpontját megelőzően legalább 8 nappal arról tudomást szerezheszen.

(8) A fegyelmi ügy tárgyalásán a fegyelmi megbízott is köteles részt venni. Szükség esetén az eljárásban részt vevő más személyeket is értesíteni kell a tárgyalás időpontjáról.

(9) Az értesítettek távolmaradása a másodfokú tárgyalást nem akadályozza. A másodfokú fegyelmi tárgyalást a kamara elnöke vagy az általa kijelölt alelnök vezeti. A tárgyalás megnyitása után a kijelölt előadó ismerteti az ügy iratait.

(10) Ha az eljárás alá vont terjesztett elő fellebbezést, akkor a felszólalási jog először őt, illetve jogi képviselőjét illeti meg, majd a fegyelmi megbízott meghallgatására kerül sor.

(11) A fegyelmi megbízott fellebbezése esetén, a felszólalását követően az eljárás alá vont (vagy jogi képviselője) előterjeszheti védekezését.

(12) Az eljárás alá vont (vagy jogi képviselője) és a fegyelmi megbízott meghallgatása után a fegyelmi megbízott terjeszti elő indítványát, amelyre az eljárás alá vont (vagy jogi képviselője) észrevételeket tehet.

(13) A kamara elnöksége a fellebbezéssel megtámadott határozatot teljes terjedelmében felülbíráhatja.

(14) Az elnökség határozatával

a) a fegyelmi bizottság által meghozott fegyelmi határozatot helybenhagyja, hatályon kívül helyezi vagy megváltoztatja,

b) amennyiben a döntés meghozatalához nincs elég adat vagy a tényállás további tisztázása szükséges, hatályon kívül helyezi, és a fegyelmi bizottságot új eljárásra utasítja.

(15) Hatályon kívül kell helyezni az elsőfokú határozatot, ha az elsőfokú eljárásban eljárási szabálysértés történt. Az elnökség határozatában rendelkezik a fegyelmi eljárásban a kamaránál felmerült költségek viseléséről. Ha az elnökség fegyelmi eljárást megszüntető (helybenhagyó, vagy megváltoztató), illetve hatályon kívül helyező határozatot hoz, az eljárással a kamaránál felmerülő költségeket a kamara viseli. Az elnökség másodfokú határozatát és annak rövid indoklását a tárgyalás befejezése után szóban azonnal kihirdeti.

(16) A határozat írásba foglalására és a határidőkre az első fokú határozathozatalra vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy a másodfokú határozatot 10 munkanapon belül kell kézbesíteni a fegyelmi megbízottnak és az eljárás alá vontnak.

(17) A másodfokú határozat rendelkező részének tartalmaznia kell a felülvizsgált elsőfokú határozat megjelölését, valamint a bírói út igénybevételeének lehetőségét az arról szóló pontos kioktatással.

(18) A másodfokú eljárás külön nem szabályozott kérdéseiben – különösen a jegyzőkönyvre vonatkozóan – az elsőfokú eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(19) A megállapított költségeket a kamara bankszámlájára kell átutalni.

(20) A jogerős fegyelmi büntetést a kamarai nyilvántartásban fel kell tüntetni. A fegyelmi bizottság évenként összefoglaló értékelést tartalmazó jelentést készít a tárgyévben lefolytatott fegyelmi eljárások tapasztalatairól, a kiszabott szankciókról, melynek nyilvánosságra hozatalára a Kkt. előírásai az irányadóak.

(21) Ha a fegyelmi határozatban név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a fegyelmi határozatot hozó testület a hibát - szükség esetén az eljárás alá vont és a fegyelmi megbízott meghallgatása után - kérelemre vagy hivatalból kijavíthatja. Kijavítás helyett a hibás határozat bevonása mellett sor kerülhet a határozat kicserélésére is. Számítási hibát tartalmazó határozat kijavítására, kicserélésére csak akkor kerülhet sor, ha a számítási hiba kijavítása nem hat ki az ügy érdemére vagy az eljárási költség mértékére, illetve a költségviselési kötelezettségre. A kijavítást a határozat eredeti példányára és - lehetőség szerint - kiadmányaira is fel kell jegyezni, és az eljárás alá vonttal, valamint a fegyelmi megbízottal közölni kell. A határozat kijavítása vagy kicserélése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(22) A fegyelmi határozatot hozó testület a fegyelmi határozat jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül - mind kérelemre, mind hivatalból - kiegészítheti határozatát, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott, illetve hiányzik a határozatból valamely kötelező tartalmi elem. A kiegészített határozat ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti határozat ellen volt.

(23) Ha a fegyelmi határozatot hozó testület megállapítja, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult szerv vagy a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által el nem bírált határozata jogszabályt sért, a határozatot a közléstől számított egy éven belül, egy alkalommal módosíthatja vagy visszavonhatja. A határozat módosítása, visszavonása ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti határozat ellen volt.

(24) A fegyelmi határozatot hozó testület az eljárás alá vont kérelemre a kiszabott pénzbírság, illetve eljárási költségterítés megfizetésére indokolt esetben részletfizetést engedélyezhet. A részletfizetést engedélyező határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.

11. Bírósági eljárás

(1) A fegyelmi büntetést tartalmazó elnökségi határozat ellen a kamarai tag – a kézbesítéstől számított 30 napon belül – keresettel fordulhat a bírósághoz, amelyben kérheti a határozat felülvizsgálatát, ha az jogszabályba ütközik.

(2) A perindításnak nincs halasztó hatálya, azonban a bíróság a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

(3) Kizárás, és a könyvvizsgáló cég engedélyének visszavonása fegyelmi büntetés esetén a bíróság a jogerős ítéletéig a könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég nem nyújthat szakmai szolgáltatást, továbbá a kamarai tag könyvvizsgáló jogai és kötelezettségei a szüneteltetésre vonatkozó rendelkezések szerint alakulnak. A bíróság jogerős ítéletét követően az abban foglaltak szerint kell eljárni.

(4) A jelen pontban hivatkozott bírósági eljárásra a polgári perrendtartásról szóló, többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

D) Értelmező rendelkezések

A Kkt. 2. §-ában, illetve a jelen szabályzat A) fejezetében meghatározott szabályokon túl az etikai szabályzat alkalmazása során az alábbiak szerinti tartalommal kell alkalmazni a következő fogalmakat:

1. *Ügyfél (megbízó)*

Az a személy, aki/amely a könyvvizsgálónak, könyvvizsgáló cégnek szakmai szolgáltatásra megbízást adott, vagy aki/amely a könyvvizsgálónak, a könyvvizsgáló cégnek szakmai szolgáltatásra szóban vagy írásban ajánlati felhívást vagy megbízást adott, illetve akinek a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég ajánlatot adott. Ha a megbízó és a szakmai szolgáltatás címzettje (könyvvizsgáló, átalakulásban érintett, stb.) személyek eltérnek, akkor az etikai szabályzat alkalmazása során ügyfélnek kell tekinteni az összes érintett személyt, akár megbízóként, akár a szolgáltatások címzettjeként szerepel.

2. *Jogsabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység*

A Kkt. 3. § (1) bekezdése szerinti, jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység. Ha az adott szabályból más nem következik, a fogalom alatt érteni kell a Kkt. 3. § (1) bekezdése szerinti tevékenységeket akkor is, ha azok elvégzésére az ügyfél önként (jogsabályi kötelezettség nélkül) ad megbízást.

3. *Könyvvizsgálói hálózat*

Az a nagyobb kiterjedésű struktúra,
– amelynek célja az együttműködés, és amelyhez a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég tartozik, valamint
– amelynek célja egyértelműen a nyereség vagy a költségek megosztása, vagy amely közös tulajdonban működik, közös ellenőrzéssel vagy vezetéssel, közös minőségellenőrzési politikával és eljárásokkal, közös üzletstratégiával rendelkezik, közös márkanevet használ, vagy megosztja a szakmai erőforrások meghatározó részét. [Kkt 2. § 17. pont]

4. *Közeli hozzátartozó*

A házastárs, az egyenes ági rokon, az örökbe fogadott, a mostoha- és nevelt gyermek, az örökbe fogadó, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér.

5. *Hozzá tartozó*

A közeli hozzátartozó, valamint az egyenes ági rokon házastársa, a jegyes, a házastárs egyenesági rokona és testvére, a testvér házastársa, valamint az élettárs.

6. *A fegyelmi eljárás során felmerülő költségek*

A fegyelmi eljárással kapcsolatba hozható minden költség. Ilyen költség különösen a postaköltség, a sokszorosítás, a hitelesítés költsége, az adminisztrátor bére, az útiköltség, az eszközök költsége, az eljárás során alkalmazott szakértői, jogi képviselői kiadások.

7. *Üzleti kapcsolat*

Jogsabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység és a Kkt. 3. § (2) bekezdésének a), c) és d) pontja szerinti tevékenységek végzése ügyfél részére.

8. *Egyéb üzleti kapcsolat*

a) Minden szerződésen alapuló kapcsolat, amely a jelen szabályzat szerint nem üzleti kapcsolat, továbbá nem tartozik a b) és a c) pont alá.
b) Nem üzleti kapcsolat az egyik fél által a Ptk. szerint alkalmazott általános szerződési feltétel alapján megkötött szerződés.
c) Nem üzleti a kapcsolat, ha az ügyfelet a szerződés megkötésére – adott feltételek esetén – jogszabály kötelezi (ide értve a közszolgáltatási szerződéseket és a nyílt árusítású kiskereskedelmi szerződéseket is), abban az esetben sem, ha ez olyan kedvezményekkel párosul, amelyek előre meghirdetett módon, adott feltételek mellett minden szerződő félre vonatkoznak.

9. *Könyvvezetés, könyvelés*

A számviteli törvényben előírt szabályzatok elkészítése, a bizonylatok kontírozása, a könyvelési összesítések (feladások) készítése, könyvelése, a könyvviteli zárathoz szükséges különféle számítások (ideértve az adókkal kapcsolatosakat is) végzése és az (egyszerűsített) éves beszámoló, az egyszerűsített beszámoló elkészítése.

10. *Tevékeny részvétel*

Az egyéb szakmai szolgáltatásoknak olyan végzése, amikor a könyvvizsgáló ügyfelénél vezetői feladato(ka)t lát el, vagy vezetői döntés(eke)t hoz, továbbá amikor a könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég, illetve ezek munkavállalója, vagy utóbbi tagja a vizsgált társaság könyvvezetését végzi, vagy arra döntési befolyással rendelkezik.

11. *Üzletszerű tevékenység*

Az ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerzés végett – előre egyedileg meg nem határozott ügyletek megkötésére irányuló – rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység.

12. *Érintett állami szerv*

A pénz-, tőke- és biztosításpiaci szervezeteket, pénztárakat érintően a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, az államháztartás alrendszerének szervezeteit érintően az Állami Számvevőszék.

E) Záró rendelkezések

Jelen szabályzat 2008. január 1-jén lép hatályba azzal, hogy annak rendelkezéseit az azt követően elrendelt elsőfokú fegyelmi eljárásokra kell alkalmazni. A már folyamatban lévő ügyeket a korábbi etikai szabályzat szerint kell elbírálni. A hatálybalépéssel egyidejűleg a 2005. december 3-án elfogadott etikai szabályzat hatályát veszíti. A 2012. május 12-én elfogadott módosítások 2012. június 1-jén lépnek hatályba és az azt követően elrendelt elsőfokú fegyelmi eljárásokra kell alkalmazni. A 2013. május 4-én elfogadott módosítások 2013. június 1-jén lépnek hatályba és az azt követően elrendelt elsőfokú fegyelmi eljárásokra kell alkalmazni.